

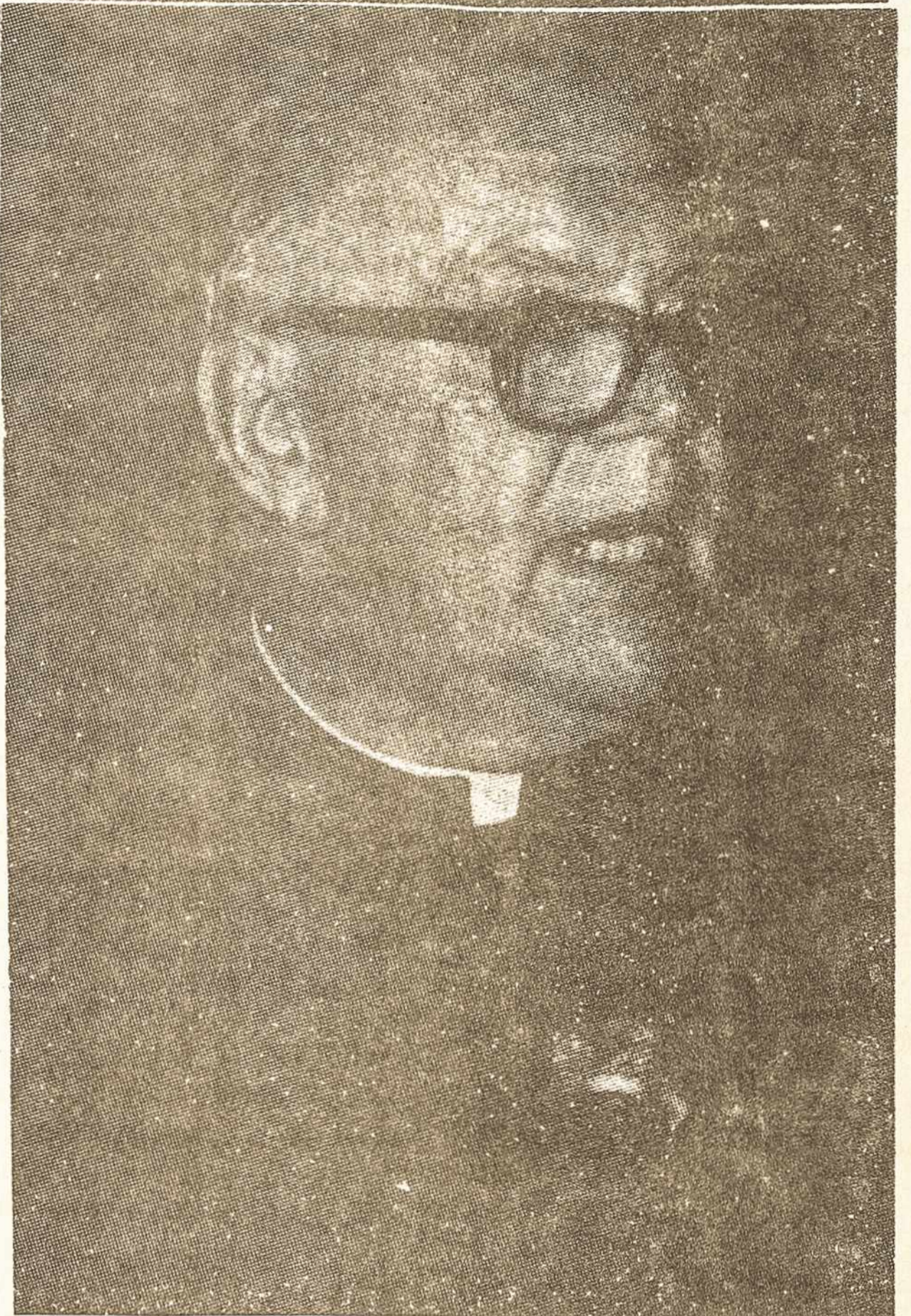
Trys žygiai

Salia smulkių renginių daugybės lietuviškajame gyvenime kartas nuo karto įvyksta ir didesnio masto žygiai, kurie atkreipia dėmesį visos mūsų išeivijos, okupuotos Lietuvos ir net kitataučių. Prie tokių plataus masto renginių priklauso mūsų dainų šventės, tautinių šokių festivaliai, sportinės žaidynės. Pasaulio Lietuvių Dienos. Tai kultūrinio pobūdžio žygiai, kuriais pasireiškia ir politinis išeivijos troškimas, būtent, pavergtos Lietuvos išlaisvinimas. Šiomet suėjo 40 metų nuo sovietinės Lietuvos okupacijos. Vilniuje jūnai bus prisiminta dainų šventė, kuri bus priversta pasmilkyti Kremlui ir padėkoti už pavergimą, sovietiskai sakant "išlaisvinimą". Šioje Atlanto pusėje ta pati sukaktis bus prisiminta visuotiniu jaunimo žygiu — tautinių šokių šventė Čikagoje. Abiejose Atlanto pusėse bus minimas Lietuvos vardas, bet oficialiai labai skirtinga prasme. Bendra bus tai, kad ir vieni, ir kiti reikšis kultūriniais žygiais dainų ir tautinių šokių šventę, tačiau visų tikrų lietuvių širdyse nors ir pridengtose oficialumo šydu, rusens tas pats troškimas, paliudytas Romo Kalantos gyvybe, būtent, "laisvės Lietuvai!" Lietuviškoji gyvybė, išreiškiama net ir daina ar šokiais, kalba ta pačia sunkiai nuslepia kalba, bylojančia apie tą patį didį rūpestį. Kaip alkanas negali nekalbėti apie duoną, taip belaisvis negali neminėti laisvės.

ČIKAGIŠKĖ tautinių šokių šventė, įvykstanti liepos 5-6 dienomis, yra jau šešta iš eilės. Pradžioje ji buvo žymiai siauresnio masto — apėmė tik JAV ir Kanados lietuvius bei jų tautinių šokių grupes ir nepasižymėjo dideliais šokėjų skaičiais. Per eilę metų tautinių šokių šventės įsisiūbavo, išaugo, išsiplėtė ir tapo sėkmingiausiu lietuvių išeivijos renginiu. Juk nė vienas renginys nesutelkia tiek daug aktyvių dalyvių, kiek tautinių šokių šventės. Šiais metais jau skelbiama, kad dalyvaus 2.300 šokėjų ne tik iš S. Amerikos, bet ir Europos, P. Amerikos kraštų. Tai teikia šventei visuotinio pobūdį ir skatina plėsti tautinių šokių grupes visuose lietuvių gyvenamuose kraštuose. Šios linkmės plėtrą skatina ir tai, kad šokti gali net ir lietuvių kalba nemokantis jaunimas (pvz. Šveicarijos grupėje šoka net lietuviai). Be to šokis savo esme yra dinamiškas, traukiantis jaunimą judėti, kai tuo tarpu teorinė lituanistika verčia sėdėti. Žinoma tautinis šokis nėra lituanistinės kultūros viršūnė, tačiau gera yra tai, kad šokių jaunimas mėgsta ir per jį gali lengviau prieiti ir prie kitų lituanistikos dalykų. Nekartą buvo rašyta spaudoje, kad neužtenka šokančio jaunimo, kad reikia lietuviškai skaitančio bei rašančio jaunimo. Tai tiesa, bet džiaukimės tuo, kas yra pasiekta tautinių šokių srityje ir siekime toliau, kad šokantis jaunimas taptų dainuojančiu, lietuviškai skaitančiu ir rašančiu jaunimu.

TREČIAS šios vasaros žygis, alsuojantis ta pačia idėja "laisvės Lietuvai", yra olimpiada Toronte, įvyksianti irgi liepos 5-6 dienomis. Ji pavadinta "Laisvės Olimpiada", nes norėta pabrėžti sporto tarnyba laisvei. Maskvoje olimpiada šią vasarą įvyksta vergijos krašte, kur pavergtų tautų sportininkai negali dalyvauti, o jei kaipurie ir gali, tai tik pavergėjų vardu. Dėlto Toronte ir gimė iniciatyva surengti "Laisvės Olimpiadą", kurioje galėtų dalyvauti pavergtųjų norus išreiškiantys sportininkai, protestuojantys prieš vergijai smilkančią olimpiadą Maskvoje.

(nukelta į 4-tą pusl.) Lietuvos atstovai
M. Mažvydo bibliotekai

A. a. kunigas Petras Ažubalis

ANAPILIO STATYTOJAS IR LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS KLEBONAS mirė 1980 metų liepos 12 dieną, 9.30 v.v., pakeliui į Orangeville, Ont., ligoninė. Jį ištiko trečias širdies priepuolis, kuris mirtinai pakirto jo gyvybę.

Velionis buvo pašarvotas Lietuvos Kankinių šventovėje, kurioje liepos 14 ir 15 dieną, 8 v.v., buvo atliktos gedulo maldos; palaidotas liepos 16 d. jo įsteigtose Šv. Jono lietuvių kapinėse po gedulo pamaldų jo statytoje Lietuvos Kankinių šventovėje 10 v.r. Koncelebracines Mišias atnašavo daug kunigų, dalyvaujant dviem Toronto arkivyskupijos atstovam — vyskupui P. Lacey ir vyskupui L. J. Wall.

Atsisveikinimo vakaras su Velioniu buvo liepos 15 d., 8 v.v. Kalbėjo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB pirmininkas J. R. Simanavičius, KLK centro pirm. V. Bireta ir kiti pagrindinių organizacijų

SEMENARIOO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
 São Paulo - Brasil Caixa Postal. 4421 - CEP 01000
 Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$.500,00 Atskiro numero kaina Cr.10,00

Prenumeratą paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Vieno Numero GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetru po Cr.50,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 42

ORDINARŲ TERORIZAVIMAS

1980 m. sausio 28 d. Vilniuje Reli-gijų reikalų taryboje vyskupai ir valdytojai pradėjo eilinį instruktažą. Šis instruktažas—pažeminimas turėjo ordinarams priminti, kad jie yra visiškai priklausomi nuo bedievių valdžios. Vargu ar įgaliotinis P.ANILIONIS, būdamas Kupiškio rajono pirmuoju sekretorium, taip kalbėdavęs su kolūkio pirmininkais?

Instruktažą pradėjo LTSR MT pirmininko pavaduotojas A.ČESNAVIČIUS. Štai jo pagrindinės mintys:

Jiems kelia susirūpinimą kai kurie reiškiniai Lietuvoje; pvz., slapti kunigai (išvardino jų pavardes) — gobšūs, nusikaltėliai, anksčiau buvo teisti už nusikaltimus, nemokšos. Kyla klausimas, kas juos šventino?

Įsiterpęs vysk. R.KRIKŠČIŪNAS paaikškino: "Aš tikrai nešventinau, nešventino vysk. L.POVILIONIS, nešventino ir vysk. V.SLADKEVIČIUS.

Kunigijoje — ekstremistinės nuotakos: kryžiaus nešimas į Kryžių kalną, pamaldos po atviru dangumi (kun. Alg. MOCIUS), eisena į Šiluvą (kun. K.P. KRIKŠČIUKAITIS). Abu kunigai būsią perduoti Prokuratūrai.

Katalikų Komitetas terorizuoja kunigus, renka parašus. Ypač pikta buvo atsilipta apie dokumentą Nr.5, kurį pasirašė du vyskupai ir 522 kunigai.

Kam reikėję eržinti žmones ir rinkti parašus dėl Klaipėdos bažnyčios atgavimo? Katalikai turi bažnyčią ir tegul meldžiasi. Užgrobtos bažnyčios jie nežada grąžinti.

Bažnyčia turinti pasmerkti kunigų ekstremizmą. Toliau jie taip nepakęsią.

Baigdamas A.Česnavičius pastebėjo, kad vyskupas L.POVILIONIS turįs aktyviau reikštis, — anksčiau jis prisidengdavęs vysk. J.LABUKU.

Česnavičiui pasišalinus, Ordinarus toliau "auklėjo" P.ANILIONIS.

Vysk. R.KRIKŠČIŪNAS kalbėjo:

"Veikėjai mus apšaukė raudonais. Šantažuoja mus ir kitus kunigus. Įdomu, kas juos finansuoja. Katalikų Komiteto spalvuotos nuotraukos, kurios kainuoja po 2 rublius, miniai buvo dalinamos veltui".

Į tai įgaliotinis atsakė: "Mes žinome, iš kur jūs visi gaunate pinigus. Jei nedirbsite — atimsime pinigus".

Kan. J.ANDRIKONIS dejavo: "Kaip gali veikti, jei tuojau bėga pas kitą skystis" (Matyt, turėjo galvoje vysk. V. SLADKEVIČIŲ — Red. pastaba).

Įgaliotinio svarbesnės mintys yra šios:

Jie nepakęsią įstatymų laužymo: eisena į Kryžių kalną, per Vėlines į kapines, pamaldų po atviru dangumi.

Seminarija menkai paruošianti kunigus. Reikia daugiau teisių suteikti rektoriui: jis ir turįs nustatyti kandidato tinkamumą. (Nė vienas Ordinaras nepasisakė prieš valdžios pasikėsinimą

į jų jurisdikciją, — Red. past.)

Dėl kunigų tarybų. Jiems esą vis tiek ar jos yra, ar jų nėra; bet su jomis reikia būti atsargiems, nes jos norinčios valdyti (buvo paminėtos vilniečių kunigų pavardės — M.SAVICKO ir M. PETRAVIČIAUS).

Kunigai neduoda žinių apie krikštus, santuokos sakramentą ir pan. Kai kurios Kurijos parašančios žinias iš lubų. Už šią betvarkę atsakysią Kurijos.

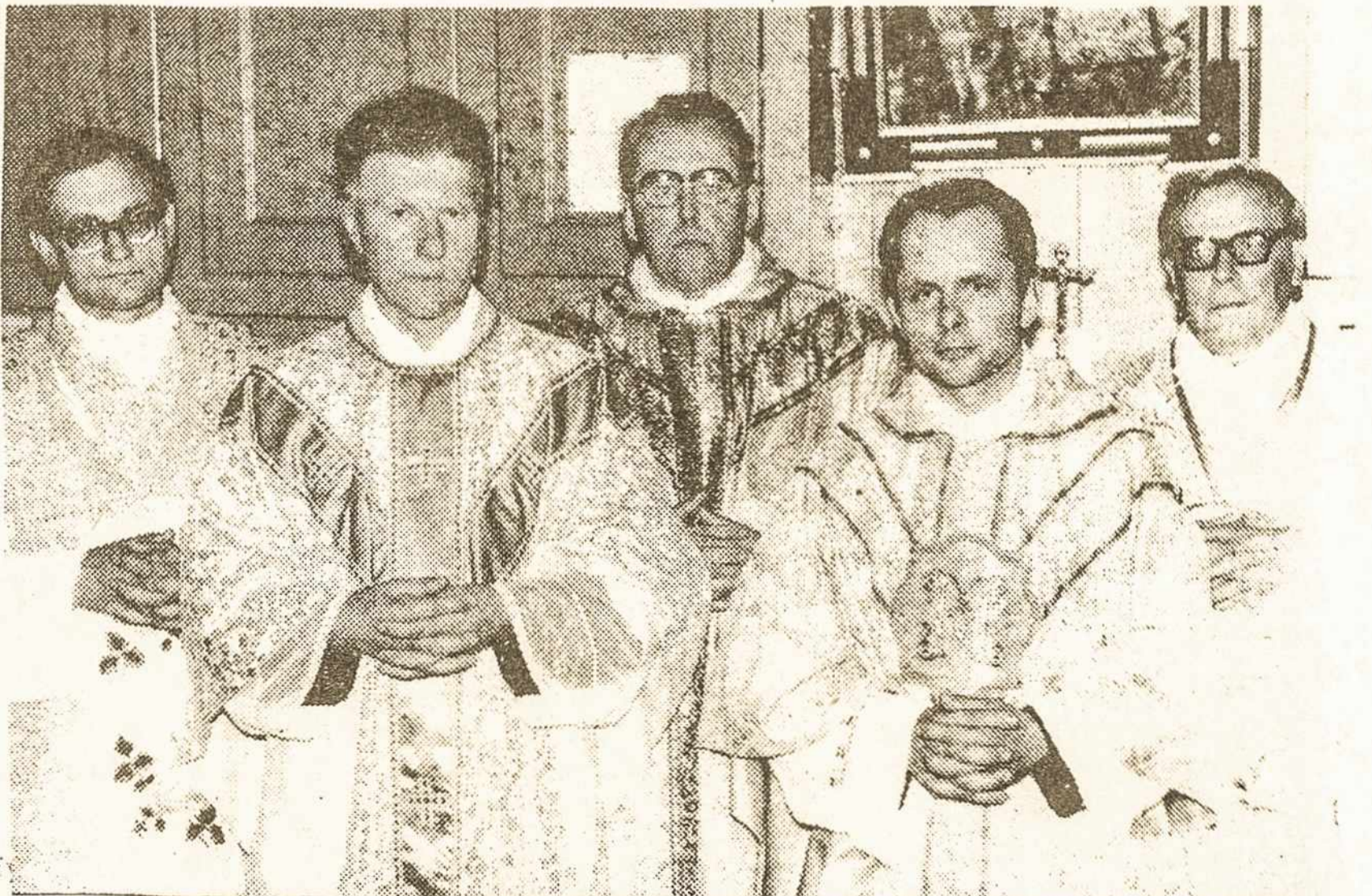
Reikia kovoti dėl blaivybės. Bet kaip blaivininkai galvoja? Štai Vilniaus kunigų rašte yra tokia frazė: "Raginti įsijungti į tautos dvasinio atgimimo judėjimą, kurio pirmas žingsnis — blaivumas" O koks busias antras žingsnis, trečias, — tai kelią jiems nerimą.

Visi vyskupai turi suderinti savo laiškus su įgaliotiniu. (Čia pagyrė vysk. L.PAVILIONĮ). Štai Telšių valdytojas išleido laišką, o jį perskaitė Vatikano radijas.

Įgaliotinis ypač puolė Ukmergės rajoną ir dekaną kun. Antaną DANYLĄ kad iki šiol nesudaro sutarčių su vykdomais komitetais, tačiau fakto, kad patys apgaulingai sudarė tas sutartis — nutylėjo ir nepaminėjo.

P.ANILIONIS grąšino, kad nelegalius kunigus parodysią per televiziją, bet vysk. R.KRIKŠČIŪNAS patarė šito nedaryti, nes žmonės, pamatę tuos kunigus per televiziją, dar labiau prie jų glausis.

Baigdamas įgaliotinis pastebėjo, kad iš Ordinarų pusės turi būti daugiau pasitikėjimo sovietine valdžia.

Lietuvos Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto nariai. Iš kairės: J.Kauneckas, kun. J.Zdebskis, kun. A.Svarinskas, kun. S.Tamkevičius, kun. V.Vėlavicius. Kun. A.Svarinskas ir kun. S.Tamkevičius buvo pakviesti į sovietinę prokuratūrą, kur jiedu buvo kaltinami už "tarybinės" valstybės "šmeižimą", nors jie tikrai gina tikinčiųjų teises, laiduojamas sovietinės konstitucijos, kuriai nusikalsta sovietiniai pareigūnai.

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

A.D.P.

Pakvipo lietuviškos gėlės

Dainos vieneto "Nerija" koncertai trijose Venecuelos vietovėse

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Taip galima apibūdinti jaunų "Nerijos" vieneto mergaičių pasirodymą Venecueloje: "Mes džiaugiamės jų sulaukę ir dėkojame Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, kad išklause mūsų prašymų ir pradžiugino mus gyvu dainos žodžiu. Šios dainos mums reiškia nepaprastai daug, nes mes jas išgirdome ir vėl tik po daugelio metų."

Birželio 5 d. atvyko iš Klevelando į Karaką seniai lauktas mergaičių vienetas "Nerija". Mergaitės iš orauščio buvo atvežtos mūsų tautiečių ir apgyventos lietuvių šeimose. Iš viso buvo numatyti trys koncertai.

Birželio 6 d. vakarą prasidėjo programa pamaldomis už Lietuvą didelėje saleziečių Don Bosco šventovėje. Pamaldas laikė vysk. Alfredo Rodrigues, lenkų kolonijos kapelionas kun. Ricardo Urbański ir mūsų kun. Antanas Perkumas. Mišioms patarnavo stud. Petras Kriksčiūnas.

Vyskupas A. Rodrigues savo žodyje pabrėžė, kad šios dienos Mišios bus aukojamos už kenčiančią Lietuvą, kur kova už gimtąją kalbą, kultūrą tebevyksta. 1940 m. lietuvių tauta pergyveno didelį skausmą – tėvynės pavergimą, o 1941 m. – sibirinius trėmimus. Didelė dalis tremtinių žuvo ir buvo nukankinti sovietų kalėjimuose, o kita dalis išsibarstė po platųjį pasaulį. Šiandieną mes jungiamės drauge su jais maldoje.

Venecuela, pasak vyskupo, gyvena brendimo laikotarpį, todėl dėkojame lietuviams už atsivežtą Vakarų kultūrą, kuri padeda mums išsilaikyti aukštesniame gyvenimo lygyje. Mes ieškome jaunų, nesugadintų kultūros talentų, ypač jūsų jaunimo tarpe.

Pamaldų metu "Nerija" sugiedojo keletą giesmių. Pamaldose dalyvavo apie 90 asmenų.

Po pamaldų visiėjome į saleziečių vienuolijos salę, kurioje įvyko lietuviams skirtas koncertas. Programą sudarė "Nerijos" dainos ir protarpiais mūsų kolonijos tautinių šokių grupės šokiai.

"Nerijos" programa buvo įvairi. Tiek liaudies, tiek modernių kompozitorių dainos buvo atliktos jautriai ir muzikiniu požiūriu be priekaištų. Dirigen-

tei, pianistei ir jaunoms dainininkėms studentėms visi buvo dėkingi už lietuvišką koncertą.

Dirigentė Rita Kliorienė, plojant publikai, buvo apdovanota gėlėmis, o jaunosios dainininkės gavo po sidabrinę orchidėją. "Nerija" Karako lietuvių bendruomenei padovanojo tautinę lėlę. Į koncertą atsilankė per 200 asmenų. Užbaigai viešnios buvo pakviestos į kunigo Antano Perkumo buveinę – vaisėms.

Birželio 7 d. mergaitės išvažiavo Puerto Azul klubo patalpas (apie 60 km nuo Karako) prie jūros koncertuoti užsieniečių publikai.

Birželio 8 d. grupė mūsų jaunimo su dainininkėmis išvažiavo į Valencijos miestą (165 km nuo Karako), kur įvyko trečias atsisveikinimo koncertas Maracay ir Valencijos lietuviams.

Atvykę į Valenciją, nuvažiavome į saleziečių vienuolijos patalpas netoli miesto, kuriose yra įsteigta pavyzdinė žemės ūkio mokykla. Pastatai dideli, erdvi šventovė, teatro salė, mokinių bendrabučiai, valgykla ir kitos patalpos. Tarp pastatų, esančių didelių medžių pavėsyje, yra gėlių aikštė.

Numatyta programa prasidėjo taip pat maldomis už Lietuvą. Kun. A. Perkumas priminė mūsų tautos tragediją ir kovą už jos laisvę. "Nerijos" mergaitės, jis apibūdino kaip mūsų tautos vaidilutės, kurios saugo šventąją ugnį, kad ji neužgęstų, dėkojo joms už apsilankymą, atgaivinimą ir pradžiuginimą mūsų pilkame gyvenimo kelyje.

Po pamaldų svečiai (apie 60) buvo nuvežti pietauti. Pailsėjusios mergaitės ruošėsi trečiam atsisveikinimo koncertui Maracay ir Valencijos tautiečiams. Iš Barquisimeto (175 km) atvyko 9 mūsų tautiečiai, iš Maracay 6.

Gyvenime pasitaiko staigmena. Iš Maracay (56 km iki Valencijos) atvyko mūsų tautietis Viktoras Ignatavičius, kuris prieš keliasdešimt metų darbovietėje prarado rėgėjimą, bet jam švietė vidinė šviesa ir rodė kelią atvažiuoti į Valenciją pasimelsti už Lietuvą išklaudyti "Nerijos" koncerto. Tuo tarpu mūsų tautiečiai, kurie gyvena Valencijos mieste, yra jau taip nutautę, kad jų sveikos ir šviesios akys nerado kelio į "Nerijos" koncertą. Nejaugi

jiems Lietuva jau nieko nebereiškia? Nejaugi jie nejaučia, kad jie Lietuvai yra skolingi už paruošimą ateities gyvenimui?

Koncertas praėjo taip pat malonioje nuotaikoje, ir tie, kurie dalyvavo, nepamirš g r a ž i a i skambančių mūsų mergaičių balsų ir dainų. Koncerte dalyvavo per 70 asmenų.

Prie koncerto išlaidų padengimo prisidėjo duosnūs rėmėjai: H. Gavorkas – \$225 ir V. Bieliūnienė – \$225. Taip pat didesne auka prisidėjo Z. Peliakas.

ARGENTINOJE

Kyn. Mykolas Jodka, MIC. Šių metų liepos 16 d. sukanka 50 vienuolinio gyvenimo metus. Kunigu įšventintas 1939 m. Š. Amerikoje. Argentinoje gyvena nuo 1957 metų. Mūsų nuoširdūs sveikinimai. Birželio 19 d. grįžo iš atostogų prie savo pareigų.

ADRIANA TAIKO Į KARALIENES

Mums gerai pažįstama jauna solistė iš Berisso – ADRIANA MONIKA JOCYTĖ dalyvavo Miss Argentinos grožio karalienės rinkimuose, kur ji atstovavo Berisso miestą. Šie rinkimai buvo plačiai išgarsinti per TV 13 kanalą ir vietinę spaudą. Adriana turi ne tik labai gražų balsą, bet ir dailų veiduką. Šiuose rinkimuose ji laimėjo daug – gavo pirmos princėsės titulą. Taigi, labai arti karalienės. Tikėkimes, kad kitais metais ji galės atsisėsti į karalienės sostą.

A. Jocyte yra užaugusi Berisse. "Būdamas vaiku jau pradėjo savo pasirodymus "Mindaugo" draugijos parengimuose. Jos abu tėvai ir seneliai mindaugiečiai, tatyjai "Mindaugas" buvo antrieji namai. Kai 1978 m. valdžia paskelbė Berisso miestą "Capital Provincial del Imigrante" ji buvo išrinkta pirmąją "Reina del Imigrante", kandidate šiems rinkimams ją išstata "Mindaugo" draugija.

Pas. Liet. Jaun. S-gos kviečiama, A. Jocyte aplankė JAV-bes ir Kanadą, kur davė visą eilę koncertų. Bendruomenė jai suteikė stipendiją gilinti muzikos studijoms. Šiuo metu ji taip pat studiuoja La Platos universitete kalbas.

Jaunimu žydinti šventė

Puikiai pavykusi šeštoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė. Dalyvavo 2.300 šokėjų iš penkių kraštų, 9.000 žiūrovų. Įspūdinga atidarymo iškilnė, didingos pamaldos

Ilgai rengta šeštoji tautinių šokių šventė Čikagoje prasidėjo, galima sakyti, liepos 4, penktadienį, kai į autobusus lipo šokėjai Kanados ir JAV miestuose. Daugelis šokėjų važiavo autobusa is išties naktį ir liepos 5, šeštadienį, 8 v.r. rinkosi į amfiteatrą repeticijai. O ta repeticija truko išties dieną – iki 6 v.v. Šventės vadovai skubėjo į Jaunimo Centro sodelį, kur 8 v.v. turėjo prasidėti oficialus šventės atidarymas. Čia jau laukė Lietuvių Bendruomenės vadovybė, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, vysk. V. Brizgys, visuomenės veikėjai ir gausus būrys visuomenės.

Visų pirma įvygiavo šokėjų nešamos vėliavos: JAV, Lietuvos, Anglijos, Brazilijos, Kanados, V. Vokietijos. Joms išsirikiavus, tautinių šokių šventės vadovė Nijolė Pupienė uždegė aukuro ugnį, kuri reiškė šventės pradžią ir kartu tėvynės meilę, besireiškiančią šiuo atveju tautiniais šokiais. Pagrindinę kalbą pasakė PLB pirm. inž. Vyt. Kamanas, prisimindamas ir dabartinę būklę Lietuvoje.

Prie aukuro buvo padėtas vainikas. Ta proga taiklų žodį pasakė gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Trumpą atidarymo žodį tarė ir šios šventės organizacinio komiteto pirm. J. Talandis. Iškilnė baigta Lietuvos himnu. Iškilnės pranešėju buvo M. Laukaitis.

Šeštadienio vakaras buvo skirtas susipažinimui bei pokalbiams Jaunimo Centro patalpose, kurias okupavo jaunimas, palikdamas svečiams tiktai kavinę, kuri taipgi dužgė kaip bičių avilys. Kadangi patalpos nebuvo pakankamai didelės, visas sodelis taip pat buvo užimtas jaunimo.

PAMALDOS

Liepos 6, sekmadienį, evangelikai meldėsi "Tėviškės" parapijos šventovėje, kur pamaldas laikė kun. P. Dilys. Šokėjai ir jų palydovai, neturėję transportacijos, kreipėsi į "Tėviškės" parapiją, kuri parūpino automobilius.

Tuo atžvilgiu, mažiau buvo laimingi katalikai – jų transportacija į pamaldas niekas nesirūpino. Autobusai buvo parūpinti į visus kitus renginius, bet į pamaldą – ne. O tos pamaldos Marijos Gimimo šventovėje buvo didingos. Dalyvavo apie 2000 asmenų. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgys su 6 kunigais. Pamokslą pasakė šios parapijos klebonas kun. Ant. Zakarauskas, iškeldamas dvasines vertybes, kurioms gresia materializmo pavojus. Giedojo gausus parapijos choras, diriguojamas Antano Lino. Solo giedojo M. Momkienė ir J. Vaznelis, palydimas smuiko (Matiukas). Mišių atnašas įteikė tautinių šokių vadovė N. Pipienė. lydima kitų šokėjų. Pamaldose buvo matyti daug jaunimo, kurio didelė dalisėjo

ir Komunijos. Pamaldos baigtos didingai aidančiu Lietuvos himnu

AMFITEATRE

Sekmadienį, 2 v.p.p. turi prasidėti pagrindinis aktas – pati tautinių šokių šventė. Gerokai prieš šventės pradžią automobilių ir autobusų srautas vingiuoja "Internacional Amphitheater" link (4300 So. Halsted St.). Apie 1v.p.p. atskiroje patalpoje rinkosi garbės svečiai, visuomenės veikėjai, spaudos žmonės ir kiti pareigūnai. Ju tarpe keletas amerikiečių: kardinolas Cody, miesto burmistrė Byrne, kongreso narys Derwinsky (lenkų kilmės, bet jo tėvai – nuo Žaslių), buvęs burmistras Dale ir kt. Iš diplomatinės tarnybos matėsi gen. konsulė J. Daužvardienė, ir gen. konsulas iš Los Angeles, Čekanauskas. Dr. Vyt. Dambra (baigęs JAV diplomatinę tarnybą). Taigi buvo matyti keletą kunigų su vysk. V. Brizgiu, priešakyje. Tarp svečių sukinėjosi ir šokių vadovė Nijolė Pupienė. Kažkas paklausė, kaip jinai dabar jaučiasi, ar nedreba širdelė. O ji atsakė: "Vakar buvo mano valia, o dabar – Dievo"

ŽYGIUOJA ŠOKĖJAI

Amfiteatras pilnas žiūrovų – apie 9000. Visi laukia pasirodant šokėjų. Su mažu 15 minučių pavėlavimu prasideda šokėjų žygis. Orkestras groja maršus, o šokėjų grupės viena po kitos žengia arenon su dideliais plakatais ir rikiuojasi nustatytose vietose. Alf. Nako apskaičiavimu, šokėjų įvygiavimas truko 33 minutes (neskaitant pavėlavimo minučių.) Kai atžygiavo paskutiniai daliniai, aikštė buvo pilna šokėjų – 2.300. Jie suvažiavo iš JAV, Kanados, Brazilijos, Britanijos, V. Vokietijos. Didžioji problema šokių vadovei ir buvo – kaip sutalpinti

GEGUŽINĖ

M. K. ČIURLIONIS

melodias de lituania

IR KITOS

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KASETĖS

PARDUODAMOS

ŠV. KAZINIERO PARAPIJOJ

TRYS ŽYGIAI

Tai pirmas tokio pobūdžio bandymas, kuriame dalyvauja armenai, estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai. Rengėjų eilėse yra ir vyresniosios kartos veikėjų, tačiau iš esmės tai jaunimo renginys. Jis gražiai įsijungia į kitus du žygius – vilniški ir čikagiški. Jei šie pastarieji skleidžia lietuviškąją gyvybę daina ir šoku, tai sportininkai – ryžtingomis žaidynėmis. Tuo būdu susidaro lietuviško jaunimo grandinė, kuri savo žygiais reiškiasi abiejose Atlanto pusėse. Sąlygos, tiesa, labai skirtingos, bet Lietuvos laisvė, kaip visų troškimas, šviečia visiems vienodai. Mūsų šalis jaunimas šia pus Atlanto gerai žino ką reiškia laisvė, bet miglotą idėja teturi apie vergiją. Gilesnis žvilgsnis į sovietinę vergiją tetskleidžia tikrovę ir tepaskatina jaunimą aktyviai dalyvauti žygiuose, stiprinančiuose lietuviškąją gyvybę ir keliančiuose Lietuvos laisvę.

Tėviškės žiburiai

šokėjus permažoje aikštėje. O jos sprendimas buvo — leisti aikštėn nuo 300-600 šokėjų. Kai vieni šoko, kiti ilsėjosi ir stebėjo kitų meną.

Įnešus 6 kraštų vėliavas, pasigirdo JAV ir Lietuvos himnai. Sustoje žiūrovai stebėjo ne tik vėliavas, bet ir "Miško brolių" skautų būrelį, kuris šokėjų žygio metuėjo garbės sargybą.

O, TOS KALBOS!

Išsirikiauvus šokėjams, atrodė, kad prasidės ir šokiai, bet kur tau — pirmiausia reikia išklausti prakalbų. Jei tai būtų viena trumpa atidaromoji kalba, niekas nieko nesakytų, bet kai tokia iškilminga proga reikia išklausti jų visą eilę, darosi įkyru. Svečių pristatymas ir prakalbos užėmė ištisą pusvalandį. Ypač ilgas buvo inž. A. Rudžio žodis, supažindinantis su amerikiečiais svečiais. Trumpai kalbėjo kardinolas Cody, miesto burmistrė Byrne ir šventės organizacinio komiteto pirm. J. Talandis.

Jau sėdintiems atrodė, kad kalbos prailgo, o ką kalbėti apie šokėjus, kurie buvo išvargę kelionėje, repeticijoje ir turėjo stovėti rikiuotėje ištisą valandą, neskaitant stovėjimo laukiant įvygiavimo. Tai chroniška visų mūsų švenčių liga, niekaip nepagydoma.

PAGALIAU ŠOKIAI

Tai šventės branduolys, kuriam liko 2 valandos. Jis šioje šventėje atsiskleidė visu savo žavingumu. Mūsų tautiniai šokiai žėrėjo drabužių spalvingumu, drausmingumu, tikslumu, figūrų įvairumu. Aiškiai buvo matoma šokių vadovės ranka visuose šokiuose duoti maksimum figūrinio elemento. Dėlto beveik niekur nebuvo palaidumo, individualaus šokimo, nesuvesti į vienovę. Tai buvo ryškiausias šokių bruožas, kuris atsiskleidė jau pačiu pirmuoju šokiu Suktiniu ir nedingo kituose šokiuose. Kaikuriose ypatingai žaivos buvo masinės figūros, kaip pvz. Blezdingėlėje, Čigonėlyje, Suk, sukratėlė, Malūnas ir t. t.

Juose skleidėsi nepakartojamas grožis. O to grožio viršūnė buvo Sadutė. Nors joje buvo lygiavimo trūkumų, tačiau visuomoje jina buvo atlikta labai įspūdingai, juoba, kad buvo pritaikyta ir liaudies instrumentų muzika. Sadutėje skleidėsi viena figūra po kitos. Kai šokėjos sudarė vieną didelį pilnavidurį ratą iš daugelio mažesnių ir pradėjo kelti gėles augštin vienas ratas po kito, sužydo visa aikštė ir tapo vienu milžinišku žiedu.

Tai buvo jaudinantis momentas — tūkstantčiai žiūrovų ėmė ploti ir kelti ovacijas. (bus daugiau) "Tėviškės Žiburiai"

BĖGOME NUO TERORO

IŠ TĖVYNĖS IŠBLOKŠTUJŲ
ATSIMINIMUS SKLAIDANT

Jurgis RIMTAUTAS

Šių metų pradžioje knygos mėgėjus pasiekė labai vertinga, mūsų žymaus publicisto, redaktoriaus, žurnalistu kun. dr. Juozo Prunskio redaguota ir Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės išleista knyga "BĖGOME NUO TERORO".

Bolševikams okupavus Lietuvą, kiekvienas iš mūsų pergyvenome daug skaudžių dienų, buvome gyvi liudininkai okupantų siautėjimo metais ir didžiąją lietuvių tautos dramą ir asmeniškų pergyvenimų išsinešėme į tremtį. Išsinešėme juos tam, kad galėtume liudyti laisvajam pasauliui, koks yra baisus komunizmas.

Mes turime nemažą didžiųjų tautos vyrų, valstybininkų, buvusių aukštuose poste, atsiminimų. Tai labai vertinga medžiaga istorijai ir ateinančiom kartom.

Gi šiuo veikalu — "Bėgom Nuo Tero-ro", — atrodo, norėta dar plačiau atskleisti įvairių žmonių pergyvenimus okupacijų metais, o vėliau ir tremties kelionėje.

Kun. dr. Juozas Prunskis sukvieta talkon net trisdešimt devynius autorius, kurie parašė savus pergyvenimus, liudydami, kodėl jie bėgo iš gimtųjų namų, kodėl jie paliko turtą, tėviškes, o svarbiausia — savo tėvynę Lietuvą, kuri kiekvienam yra brangiausia motina.

Kiekvienam iš mūsų tos siaubingos dienos dar tebėra gyvos. Tad knyga į rankas imi su dideliu dėmesiu. Ir puslapis po puslapio ją skleidi. Ir nejučiomis sugrįžti į ano meto dienas, ir su autoriumi keliauji išgyventų skaudžių įvykių takais. O kiek jų daug atskleidžia tie 39 rašinių autoriai. Jie kartais vienas kitam panašėja, tai vėl skiriasi į naujus, nepatirtus išgyvenimus. Daug detalių, dienų ir įvykių, daug žmonių, daug kan-

Kun. dr. Juozas PRUNSKIS, knygos BĖGOME NUO TERORO, autorius. V. Noreikos nuotrauka

ESCOLA SOFIA COSTURA E MODELAGEM

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rua da Graça, 381 - Casa 6 - Fone 220-8319

Bom Retiro

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.
SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO SP

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ PATRIARCHĄ PRISIMENANT

KUN. ANTANO SKELČIO SDB
20-SIOS MIRTIES METINĖS

VYTĖNAI:
sekmadienį po pamaldų
pas saleziečius

KUN. DR. JUOZAS ZELIAUSKAS SDB

(Trumpa gyvenimo ir darbų apybrėža)

(Tesinys iš praeito numerio)

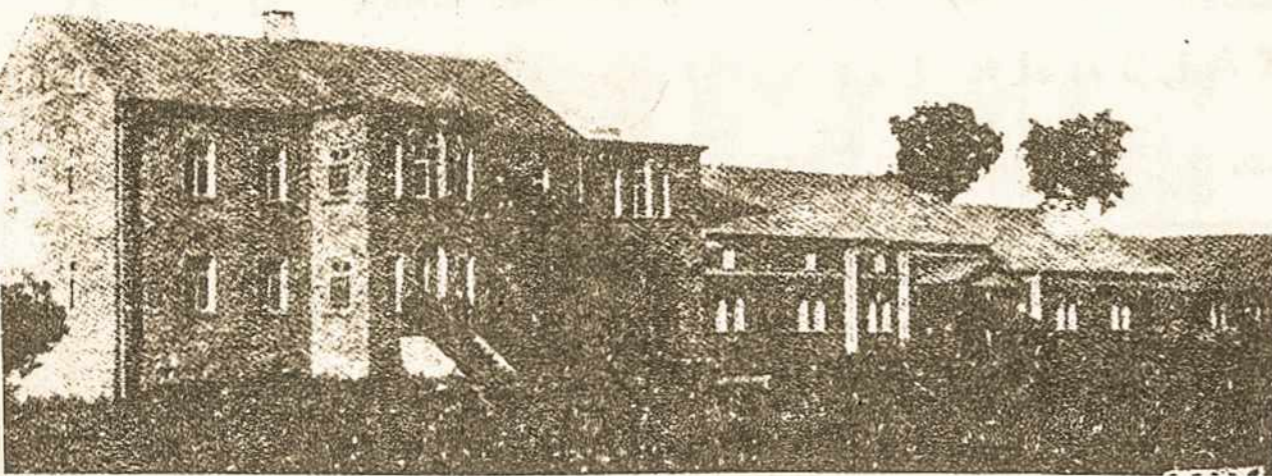
Iš tikrųjų: minėtų metų spalio mėn. 24 d. — dieną paskirtą Marijos Krikščionių Pagalbos, Saleziečių veikimo Iškėpėjos ir Globėjos paminėjimui, į taip vadinamą Zamkų, vėliau pačių saleziečių Vytėnais pavadintą, pirmąją saleziečių apsistojimo vietą Lietuvoje, ne kas kitas parvyko kaip tas pats kun. Skeltys ir pradėjo eiti pirmosios saleziečių įstaigos Lietuvoje direktoriaus pareigas.

Lietuvių saleziečių — visų pirma, kun. Skelčio — pasitenkinimas ir džiaugsmas, lydimas mūsų žmonėms įgimto lietuviškumo aiškiai išskaitomas iš viršminėto «Saleziečių Žinių» numerio eilučių. «Zamkus — ne miestas; Zamkus — ne didelis daiktas. Tai kukli provincijos vietelė, tik labai graži, dešiniajame Nemuno krante, prie pat vieškelio jungiančio Kauną su Jurbarku, tarp Raudonės ir Skirsnemunės. Kur iš trapių, amžiais išsikerojusių medžių gojelio mistiškai ir slaptinai prasistiebia du senos pilies bokštai — ten Zamkus. Zamkus, kadaise garsi kryžiuočių pilis, dabar griuvėsių nykesv. nuo šiandien — kunigo Bosco ramovė Lietuvos jaunimui, nors dar nepastatyta...»

«Griuvėsiai ir ruošiamas kertinis akmuo, miškelio šlamesys ir linksmi saleziečių balsai, ginklų žvangesio praeitis ir jaunimo sutartinių ateitis — koks didingas, didžius dalykus lemiantis sąskambis!»

«Saleziečių dirva Lietuvoje — Lietuvos miestai, kaip kunigo Bosco darbo dirva buvo Italijos ir pasaulio didmiesčiai. Tačiau iš pradžių reikia sustoti atokioj pievoj, pradėti nuo pirmos plytos; reikia gimti Betliejui, dygti iš garstyčio sėklelės...»

ZAMKUS: gyvenamieji namai

Gana šių kelių sakinių, kad pilnai pajustume su kokia nuotaika ir veikimo programa, kunigo Skelčio vadovaujami, saleziečiai parvažiavo Lietuvon. Jų džiaugsmas, noras ir valia dirbti bei aukotis visomis jėgomis tėvynės labai trykšta iš kiekvieno žodžio.

Ne vieta šiame apžvalginiame straipsnyje smulkintis nagrinėjant, kokį darbo barą kun. Skeltys ir saleziečiai išvarė Lietuvoje prieš bolševizmo invaziją. Užteks pažymėti, kad pirmasis Vytėnų įstaigos personalas susidėjo iš dviejų kunigų ir trijų brolių. Į įstaigą šiaip taip buvo priimta 10 jau nuolių, nes pastatai, geradari, Amerikos lietuvio kun. Antano Petraičio, saleziečiams dovanoti, buvo pritaikinti ūkiui, ne įstaigai. Bet po keturių metų, t.y. 1938 m. be Vytėnų įstaigos su 12 bendrabrolių ir beveik 100 auklėtinų saleziečiai, Kauno Arkivyskupo Metropolito pakviesti dirbti ir švč. Trejybės parapijoje Kaune pilnai aptarnaudami platų miesto rajoną ir vesdami šventadienio oratoriją. Tuo pačiu laikų apsiima vadovauti ir Saldutiškio parapijai.

Gi 1942 m. žiniomis buvo dar prisidėję Kauno Kunigų Seminarijos Rektoratas, Vaikelio Jėzaus Draugijos prieglaudų, parapija Raseiniuose, Vilniaus amatų mokykla. Iš viso šiuo metu apaštalavo Lietuvoje 25 saleziečiai laukdami kaip gervė giedros, pagalbinio personalo, kuris, deja, dėl tuomet vykusių karo veiksmų, o vėliau dėl antru sykū nusileidusios geležinės uždangos, nebegalėjo jų pasiekti.

Tai tik bendri duomenys, iš kurių vistiek nesunku susidaryti įspūdį, jog saleziečiai, kun. Skelčio vadovaujami, buvo suspėję užimti tikrai platų veikimo ir darbo barą mūsų tėvynėje — Lietuvoje.

Saleziečių oratorija prie Šv. Trejybės bažnyčios Kaune

Pirmieji Vytėnų Salesiečių Įstaigos mokiniai su auklėtojais. Sėdi iš kairės:

Br. Maskolaitis - kl. A. Naujokas - kun. J. Žemaitis - kun. A. Skeltys - kun. J. Paščius - kun. Čeludka - br. Sakevičius Pranas.

Gal kam keista atrodys, kad, užsimoję kalbėti apie a.a. kun. Antaną Skeltį, primygtinai pynėme jį į bendresnę lietuvių salesiečių įsisteigimo ir veikimo temą. Tai atsitiko ne be priežasties. Mat, kun. Skelčio asmuo taip susirišęs su lietuvių salesiečių įsisteigimu Italijoje ir veiklos pradžia Lietuvoje, kad neįmanoma kalbėti apie vieną nekalbant kartu ir apie antrą. Kun. Skeltys yra ir jausis lietuvių salesiečių vieneto kertinis akmuo, o kartu ir jo statytojas, kurs su kūdikį pagimdžiusios motinos meile atsakominais seks kiekvieną jo žingsnį salesietiškojo darbo baruos.

Su 1940 m. bolševizmo invazija kaip visai lietuvių tautai, taip ir kun. Skelčiui prasideda pats liūdniausias gyvenimo laikotarpis. Lengva įsivaizduoti: ką jis, lyg ana darbščioji bitelė, ilgomis pastangomis, patvariu darbu buvo surinkęs, pastatęs, suorganizavęs keliais grubiais priešo gestais buvo be atodairės sugriauta ir sunaikinta.

Gražiųjų Vytėnų patalpose buvo įsteigta bolševikų karo mokykla. Širdį gėlė kun. Skelčiui ir bendrai salesiečiams ir pamaldiems apylinkės gyventojams matant, kad iš jaukios jų dažnytėles buvo padaryta pasilinksminimo ir šokių salė.

Kada 1941 m. vokiečių puolami bolševikai buvo priversti pasitraukti, kun. Skeltys, kurs tuo tarpu, tikslu iš arti sekti dalykų eigą, gyveno pas kaimyną ūkininką prisiglaudęs. galėjo ir vėl grįžti į Vytėnus. Įstaigą rado iš pagrindų sujauktą. Iš kitos pusės, karui siaučiant, vistiek nebūtų buvę galima kažkokios veiklos praveisti. Betgi 1944 m. vasarą pulkams tautiečių, ypač kunigų tuo kraštu traukiantis nuo iš naujo artėjančio fronto, įstaiga tapo Apvaizdos duota užuovėja pabėgėliams. O kun. Skeltys, kiek tai sąlygos leido, ir dabar turėjo progos padaryti gero pilnu krikščioniškos meilės gestu visus priimdamas, vaišindamas, globodamas.

Gal dėl to, tų pačių metų rudenį bolševikams ir vėl užėmus Lietuvą ir Vytėnus, raudonosios milicijos primygtinai jis buvo jieškomas. Bet nesurastas. Kaip vėliau teko sužinoti, tas kun. Skelčiui nemažai nervų ir bendrai sveikatos kainavo. Mat, iš karto turėjo saulės nematydamas tūnoti rūsiuose ir tik po kelių metų, triukšmui šiek tiek aprimus, turėjo laimės išeiti į šviesą ir... papiemenauti.

Išėjo viešumon tik 1953 m. Stalinui mirus, kada naujųjų Kremliaus viešpačių oportunistinė politika įvairiomis amnestijomis sudarė prispaustiems žmonėms išpūdį, jog pagaliau gali laisviau atsikvėpti. Prisistatęs bažnytinei Vyresnybei

gavo paskyrimą altaristu į Leipalingį, kur ir praleido likusią savo amžiaus dalį.

Toks buvo Velionis kun. Antanas Skeltys, tokia, užsibrėžtų idealų nustatyta, jo gyvenimo eiga, pagaliau taip šakota jo kaip lietuvių, salesiečio ir kunigo veikla.

Užbaigai dar viena svarbi pastaba prašosi nenuitylima.

Ypač į paskutinį kun. Antano Skelčio gyvenimo laikotarpį žvelgiant, kai kam gali atrodyti, jog jo gyvenimas baigėsi visiška tragedija, būtent, netikėtų jo siektų idealų sudužimu gyvenimo jūroj į iš vandenų staigiai iškilusią uolą...

Kiek žinom ir lengvai galim įsivaizduoti, visai ne kaip gyvenimo parblokšto buvo jo, mirštančio, savijauta. O tai įvyko dėl to, kad galutinį savo idealų įgyvendinimą jis rėmė ne daugiau ar mažiau gera ar bloga žmonių valia, bet kartais mums ir nesuprantamais Dievo Apvaizdos planais.

Iš kitos pusės, tikėjimo, taigi ir saikaus optimizmo žmogus, jis buvo tikras, kad anksčiau ar vėliau tiesa vistiek nugalės melagystę, gėris — blogį.

Kaip žmogus, nepaprastai jis apsidžiaugė, kai pirmą kartą sužinojo, kad laisvėje likusi ar ją pasiekusi, nors ir nedidelė tautos dalis — tarp jų ir salesiečiai — rankų nenuleidžia, bet visa siela ir materialinėmis jėgomis rūpinasi kaip greitesniu sugriauto Tėvynės pastato atstatymu.

Toks buvo net ir mirties patale Velionis kun. Antanas Skeltys.

Kun. Skeltys buvo palaidotas Griškabūdžio kapinėse

Iš PETRAS PERKUMAS, Lietuvių Salesiečių Leidinys, S. PAULO S.P. – BRAZILIJA, 1978. Kaina Cr. 300

KRISTIJONAS DONELAITIS

METAI

Taip besipasakojant, štai vakmistras pasirodė
 Ir besispardydams taip baisiai keikti pagavo,
 Kad sviets visas su visais daiktais padrebėjo.
 „Kad perkūns, kad velnias“ -- ai, žmogau, pasimislyk!
 Kam dūksti taip, kam keiki taip išsižiojęs?
 Ar tave patį jau šėtonas padūkino visą?
 Neprieteliau! kam plėšais taip? kas tau pasidarė? —
 Bet jis dar labiau ir taip durnuoti pradėjo,
 Kad visoki paukščiai po dangum nusigando.
 Syveida kytra, nulenkus uodegą, bėgo,
 O šturliks, ausis iškėlęs irgi drebėdams,
 Į arčiausius krūmus vos nusikakino slėptis.
 Bet ir rupuižės ir varlės taip nusigando,
 Kad jos umaru su vaikais į vandenį šoko.
 Žiurkės po kraiku su pelėms irgi pelėdoms
 Dėl tokių baisybių jau apalpti pradėjo;
 O daug žvirblių pusgyvių nuo stogo nupuolė.
 Taip, ar girdit, taip tas neprietelius prasikeikė.

NAUJASIS ROBINZONAS

/taip užvardintas straipsnis, dienraštyje „Novoje Ruskoje Slovo“, 26 vasario mėn. 1980 m./

55 metų amžiaus lietuvis mokslininkas ir keliautojas PAULIUS NORMAN TAS praleido 55 dienas, šalčio metu, visiškoje vienatvėje, Aralo Jūros salų dykumoje. Apie savo nuotykius pasakoja jis pats.

— Aralo jūra jau seniai mane masino. Darbuodamasis Vidurinėje Azijoje ne kartą man teko skristi virš jos. Senai svajojau paplaukioti jos paviršiumi ir pamedžioti po vandeniu. Aplinkybės susiklostė taip, kad pagaliau šiais metais galėjau tai įvykdyti, deja laisvame kovo mėn. laikotarpyje, kada Arale dar labai šalta. Vis dėl to nusprendžiau, kad prityrusiam turistui blogas oras neturi reikšmės.

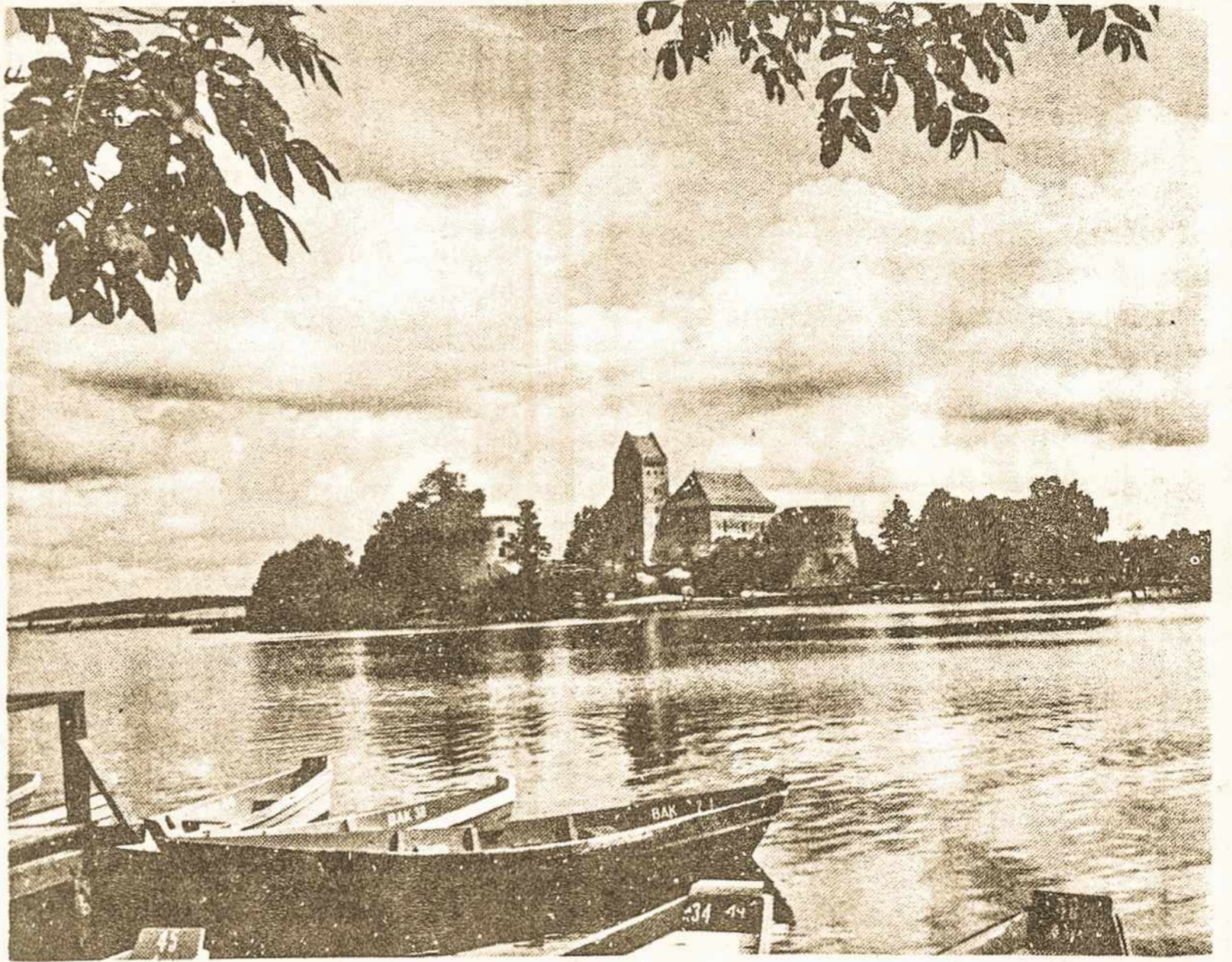
Pasidariau dvivietį pripučiamąjį laivelį su bure — „Argonautą.“ Jis visas svėrė tik 12 kg., tilpo kuprinėje, ir išsiruošiau kelionėn.

Pavasario vandenys nuo tirpstančių Pamiro sniegynų, kuriais prisipildo Amudario upė, atplukdė mane iki jos žiočių Aralų jūroje. Teko išlaikyti kryptį į Šiaurę iki pietų rytų archipelago pačios didžiosios salos, turinčios juokingą pavadinimą — Tailakdžegen/metinis kupranugariukas plaukiojo/. Pagal žemėlapią čia turėjo būti žvejų kaimelis tuo pačiu vardu pavadintas. Tikėjau jį rasti, kur turėčiau prieglaudą, galėčiau plaukioti savo laiveliu tarp salų salelių, žuvauti ir gėrėtis gamtos prabudimu vienintelės Vidur. Azijos gamtos prie jūros, kuri randasi visiškose dykumose.

Labai šaltas vėjas trukdė paskubinti plaukimą, ir švintant pamačiau, kad iki tos juokingo vardo salos man liko apie 20 mylių. Buvau labai nuvargęs, todėl nukreipiau burę į artimiausią salelę. Neiškroviau visko, tik sunkų lagaminą ištempiau į smėlėtą krantą, ir dėl viso to abo pasiėmiau šautuvą.

Štaiga man iš po kojų purptelėjo dvi stambios putpelės. Nusitvėręs šautuvą, vyrausi jas nuo vieno krūmelio prie kito vis tolyn nuo kranto, kur palikau savo „Argonautą“, kol jos dingo pernykštės sausos žolės tankumyne.

Kai atsigrėžiau, pamačiau jūroje bu-

TRAKŲ, PILIS Kęstučio ir Vytauto laikais jau turėjo centralinio apšildymo sistemą.

re — nudžiugau, kad kas tai dar atplaukia, deja, pribėgęs prie kranto matau, kad tai mano „Argonautą“ vanduo neša tolyn. —

Puoliau prie lagamino, nusirengiau, užsitraukiau guminius pelėkus ant pėdų, bet likau su megztuku ir puoliau į vandenį, tačiau nuplaukus 20 metrų, turėjau išsokti „kaip šampano kamštis“ į krantą, nes 8-9 laipsnių vanduo užėmė alsavimą ir mėšlungis sutraukė raumenis. —

Bėginėjau pakraščiu ieškodamas lentų, statinių ar ko nors panašaus likučių, iš ko galėčiau pasidaryti plaustą ir pasi-vyti „Argonautą“. Deja, tesuradau keletą lentelių ir kamščių nuo žvejų tinklų.

Oras labai atšalo. Išsiėmiau iš lagamino likusius prie manęs daiktus: nardymo reikmenis, medžioklinį peilį, drožimui peiliuką, laikrodį, tualetinius reikmenis, adatas ir siūlus, keli puskepalėliai duonos, žiupsnelį arbatos, 22 gabalėlius cukraus, 6 svogūnus, 2 galvelės česnako, 8 dežutės degtukų. . . — rūbai tik tie, kurie liko ant manęs. Nebūtų problemos, jei būtų šiltas metas, bet dabar? — Malkų čia nėra, tik žabeliai ir sausa žolė, kurie bematant su- dega.

Suradau surūdijusią skardinę. Išvaliau ją smėliu ir išsiviriau arbatos. Sušilau ir kiek nusiraminau. Prisiminiau, kad nacių nelaisvėje, kai man buvo 19 metų, nepalyginamai blogiau buvo. Tas Tailakdžeken kaimelis ne taip toli, kas nors turėtų čia atplaukti ir man padėti.

Pasidariau iš sausų šakų šiokią tokią palapinę. Pripešiojau sausos žolės guoliui. Aštrus vėjas pučia ir šaltis skverbiasi iki kaulų smegenų. Drebu be persotojimo.

Rytą — viskas padengta šerkšna. Teko sudeginti visas palapinės šakas ir žolę. Kol ugnelė kūrenasi numiegu, bet vos jai gęstant — nubundu.

Sekancią dieną pasidariau iš molio „zemlianką“, sulipdžiau ir pečiuką viduj. Galima atsisėsti ir atsigulti — štai turiu „namą“. O vėjas gainioja „Argonautą“ Aralo paviršiumi, kurio plotas didesnis kaip mano Lietuvos teritorija. Įdomu, kam teks ten likę visi tie konservai, avižų dribsniai, arbata, cukrus? Įdomu, ką pagalvos radęs laivą? Pra-neš milicijai. Toji paieškos?

Susidariau dvi išsigelbėjimo hipotezes. Pirmą — kas nors čia turi atsirasti. Antra — reikia save užgrūdinti, kaip jūros liūtui. Jie save užgrūdina, kai vanduo (nukelta į sekantį psl.)

Dra. HELGA HERING

MEDICA — GYDYTOJA

MOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 as 12 h.

das 14:00 as 18:00 Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 as 11:00 e das 14:00 as 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 as 21:00

KALBAMA LIETUVIŠKAI

NAUJASIS ROBINZONAS

dens temperatūra pamažu atvėsta. Man reikia pradėti nuo 80, kol vanduo išils. Išėitės nėra, ir aš nutariau, kad nuo šios dienos nėra šalto vandens nei blogo oro.

Pradėjau griežtą režimą. Dieną padalinau į du ciklus – rytą ir popietį. Rytą atsikeliu sušalęs, todėl bėgu apie du su puse kilometrų aplink salelę. Po to kiek pailsėjęs, greitai nusirengiu, neriu į vandenį ir plaukiu kiek jėgos išneša. Išlindęs iš vandens, stipriai išsitrinu rankšluosčiu, apsirengiu ir vėl bėgu kol sušyly. Po to išsiverdu vandens "pusryčiams". Šiltą vandenį geriu mažais gurkšniukais.

Po "pusryčių" vaikštinėju po salą. Bandžiau nuo kranto nušauti žuvį, nepasisėkė. Žiūrėti į jūrą tapo refleksu: – kur buvęs nebuvęs, ką beveikiąs, pakeliu galvą ir žvilgsnis nubėga iki horizonto.

Stebiuosi žmogaus atsparumą – po penkių badavimo dienų nesijaučiu nusilpęs. Normaliai praplaukiu 150 metrų ir nardau gilimon 25 metrus. Nardymo distancijas kasdien padidinu 5 m. Aplink matau daug žuvų. Tai išblaško svilinančio šalčio pajutimą.

Jėgos pradėjo silpti. Nusilpo ir regėjimą. Miegu daug. Sapne girdžiu keistą simfoninę muziką.

Jau 11 dienų kaip esu toje salelėje. Keista, nesergu, matyt organizmas turi kažkokį prisitaikymo mechanizmą.

Pagalčiau pasiseka pagauti žeberklų žuvį. Maitinuosi imtinai žuvimi. Kad ir be druskos žuvis skani. Tačiau be duonos, cukraus ir bulvių mano svoris krenta. Pilnai prisitaikau. Vandenyje šalu, bet nesergu.

10 balandžio. "Medžioju" vandeny kaip įprasta. Bet pro oro triubelę jaučiu dūmų kvapą. Iškeliu galvą ir matau aplinkui dūmus – visa sala liepsnose. Supratau, kad tai vėjas išnešiojo iš laužo žarijas. Na, dabar, išvydęs dūmus, kas nors susidomės – atvyks ištirti.

O mano "zemlianka"? – Viskas aplinkui sudegė, neliko nieko, kur galėtum pasislėpti nuo vėjo. Tuščia ir liūdna.

Nutariau iš čia išsinešdinti. Apie "adreso pakeitimą" jau seniau galvojau. Iki artimiausios salos 700 m. Šiltam vandeny, su visa "amunicija" 20

min. plaukimo. Bet vanduo kol kas dar labai šaltas, nors saulė jau šildo kaip reikiant.

Sudėjau likusią mantą ant mažo plaustelio, kurį pasidariau anksčiau iš šamų odos ir pasileidau į kitą salą.

Plaukiu su rūbais, stumdamas plaustą prieš save. Judėjau lėtai, o šaltis vis giliau ir giliau skverbėsi į kūną, užimdama alsavimą. Mane apėmė baimė, ir tai mane išgelbėjo. Jei nustosiu kvėpavimo, man galas. Apsiverčiau ant nugaros, nuplėšiau visus raisčius pakaklėj. Pasisėkė giliai įkvėpti oro. Ranka išmasažuoju kaklą. Pasiveju nutolusį plaustą iki salos. –

Augmenija čia turtingesnė. Kai kur jau žolelė želia. Plonytėse krūmų šakelėse sprogstą mažiukai švelniai žalsvi pumpurėliai, "lapeliai", dykumos medelių.

Pavasaris Vid. Azijoje prasideda astringai. Papūtė "afganas" – stiprus šiltas vėjas iš Afganistano. Afganas dykumose sukelia smėlio sūkurius, jūroje audras. Vanduo tapo drumzlinas, ne bėda – aš turiu gerą atsargą džiovintos žuvies. Tik pikta, kad smėlynų graužikai ją užuodžia kur bepaslėptum.

Pavasaris veikia ir psichiškai. Darosi ilgu, kada pučia vakarų vėjas. Lietuvoje tas vėjas atvaro sunkius lietaus debesis. Čia, šilumoje jie išskysta.

Praėjo vienas mėnuo. Kasdieną oras ir vanduo šiltesni ir . . . vis sunkiau pakelti vienatvę. Pradedu kalbėti pats su savimi, kalbuosi su žuvimis, paukščiais, driežais.

Orui atšilus išgaruoja gėlaus vandens sluoksnis. Kasu šulinį, bet ir čia pasirodo vanduo sūrus. Problema su geriamu vandeniu. Bet . . . iš ryto ant šakelių susirenka rasos lašeliai, štai kur gėlus vanduo. – Patiesiu nepermirkstamos medžiagos ir nupurtau rasą. Nūgeriu gerą gurkšnį ir susiraukiu – rasa sūresnė už jūros vandenį.

Čia turiu susitikti su gyvatėmis. Girdėjau, kad jų čia esama kiekviename kv. metre po vieną. Gal tai perdėta, bet statistika vistiek bauginanti.

Naktį girdžiu garsus "pšš. . . pšš. . ." tartum lašai kristų ant karštų žarijų. Tie garsai – tai šliaužiančios gyvatės žvynų. Jos labai nuodingos. Būdavo girdžiu priešmirtinį cypimą smėlio žiurkutės, gyvatės aukos.

Pasinaudodamas žemėlapiu, suradau sau maršrutą į prieplaukas prie apgyventų pakraščiu. Kelias praeina pro 16

salų. Šasmaukos tarp jų nuo 0,5 iki 3,5 km. Šamų odas prikėmsu sausos žuvies atsargomis.

Siauras šasmaukas praplaukiu nuogas, nes taip lengviau, platesnes – apsi-rengęs, taip šilčiau. Prieš pačius plačiuosius vandenį pasilieku pailsėti ir atsikvėpti visą dieną saloje, tuo pačiu papildau žuvies atsargas ir išstudijuju tolimesnį maršrutą. Miegu prie laužo. Paryčiui labai šalu. Troškulys kankina. Netekau apetito.

Vienoje šasmaukoje užklupo mane audra. Bangos sudaužė plaustą, nusken-do mano ginklas ir batai.

. . . Jau nebejaučiu kojų pėdų. Rau-menys sustingo. Šaltis veikia kaip nar-kozas. Nustojau laiko nuovokos. Sun-ku atskirti pusvalandį nuo pusantros valandos. Prasidėjo vėmimas. Uždūstu

Nepamenu kaip atsidūriau kontinen-te. 10 dienų kelionė baigta. Išvargau iki paskutiniųjų. Apliplėš plūdėmis iš-rėpliojau į krantą. Tikriausiai buvau pa-našus į pelkių kipšą. Aštri žolė duria-kojas. Teko plaukimo pelėkus nupiau-ti ir pasidaryti iš jų kaliošus.

Pagal žemėlapij iki apgyventos vieto-vės Šeik–Aman apie 130 km. Laimel-sekančią dieną sutikau čiabuvius "čā-banus". Jie mane vaišino viskuo, ką-turėjo. Iš jų sužinojau, kad dėl nuse-kusios jūros, žvejų kaimas Tailakdže-genas jau seniai apleistas.

Geležinkelio stotyje pamačiau svars-tykles. Pasisvėriau. Su rūbais svėriau 71 kg, o buvo 86 kg.

55 dienų atostogose išvargau nuo šal-čio, alkio, vienatvės, pasiilgau žmonių, civilizacijos. Bet su Aralu atsisveikinau lietuvių turistų šūkiu:

– Keliausime dar!

"Sputnik"

Iš rusų kalbos vertė Halina Mošinskienė.

Šypsenos

Mažiausia blogybė

Graikų filosofas Demokritas buvo labai augšto ūgio vyras, bet vedė žemo ūgio merginą. Iš tokios juokingai atrodančios poros daug kas mėgdavo pasišaipyti. Kartą vienas pažįstamas net ir atvirai ėmė juoktis. Filosofas linksmai atsakė:

– Ko gi jūs norite? Kaip iš-mintingas vyras, aš pasirinkau pačią mažiausią blogybę.

RYMANTĖ STEPONAITIS
TRADUTORA JURAMENTADA
LITUANO

Horário Comercial: Das 19 as 21 horas:
Tels.: 853-0026 R. Pedroso Alvarenga,
881-7792 505, - ap. 57 Tel.:
852-0677, São Paulo

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

VILA ANASTÁCIO

Ponia Marcelé Adulienė užsakė Mišias už Vinco Bartkaus, Juozo Adulio, Vinco ir Uršulės Patinskų, véles. Kun. S.Šileika jas laikė už mirusius ir Šv. Onos garbei, primindamas ten esančias Onas, kurių buvo penkios ir kitas gyvas bei mirusias lietuves Onutes. Žmonių susirinko virš 50 ir atsinešė visokių gėrybių.

Per vaišes nebuvo kokios atskiros programos. Onutės susilaukė katučių, dalyviai šnekučiavo ir ant galo atsisveikino su tariamai greit išvažiuojančiu į Ameriką savo kapelionu, kun. S.Šileika. Kai kurios Ponios juokaudamos, žadėjo darysiančios "macumba", kad kunigas neišvažiuotų.

KAS DEDASI KITUR

– Venezuelos Jaunimas ruošiasi septintajai Jaunimo Stovyklai. Šimet, jų stovykla įvyks rugpjūčio 3-11 dd., Timote vietovėje, Meridos valstijoje.

Sigutė Lenkauskaitė, Nerijos Vokalinio Vieneto dalyvė, aplankiusi Argentinos ir Urugvajaus Lietuvių Kolonijas, grįžo į S.Paulį kartu su Daina Kojelyte, pravedė Ateitininkų stovyklą. Žada taip pat dalyvauti Venezuelos stovyklose, kuri yra rengiama V.L.J.S..

– Vokietijoje, Liepos 20 - Rugs. 10 dd. Huttenfelde, V.L.B., ruošia stovyklą lietuvių vaikams, 8-14 metų amžiaus.

– Įvyks šimet XXVII Europos Lietuvių Studijų Savaitė, Innsbrucke, 9-16 rugpjūčio dienomis. Savaitės metu, 10 paskaitininkų iš 4 kraštų, skaitys įdomias paskaitas politinėmis, religinėmis, istorinėmis, filosofinėmis ir kultūrinėmis temomis, be to, įvyks dailininkų parodos, menininkų koncertai ir bus rodoma filmai bei skaidrės. Taip pat bus organizuojamos ekskursijos po gražias Innsbrucko apylinkes.

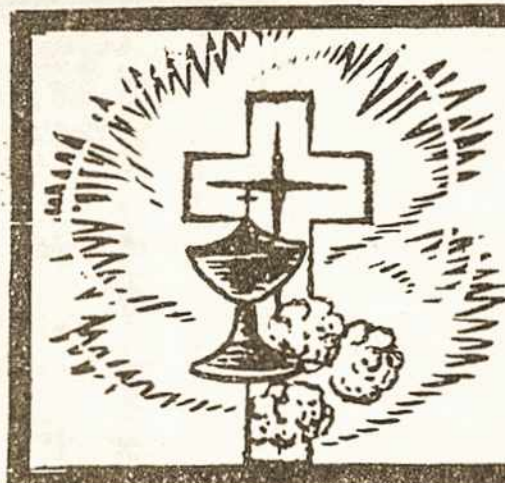
– V.L.J.S. valdyba rengia jaunimo suvažiavimą Munchene per "Oktoberfestą", rugsėjo 26-28 dd.. Žada surengti ekskursijas po miestą, pranešti apie VI Tautinių Šokių Šventę, Chicakoje ir be abėjo lankyti jau toj minėtoį šventėį. Šiam suvažiavimui, didelį susidomėjimą rodo Anglijos jaunimas

Sandra Saldytė
B.L.J.S. ryšininkė

PARDUODAMI

nauji lietuviški tautiniai rūbai
6–7 metų mergaitėi.

Kreiptis: R.Monteiro Soares Filho, Nr. 353

METINIO VEIKLOS KALENDORIAUS PROJEKTAS

(reikalaujantis nustatymo, pataisymo, papildymo)

RUGPIŪTIS

- Žiemos stovykla
- Kun. Jeronimo Valaičio metinės (1970.VIII.23)
- Tradicinė jaunimo šventė (VIII.3)
- Arso klebonas – kunigų diena (VIII.4)

RUGSĖJIS

- Brazilijos Nepriklausomybės diena (1822.IX.7)
- Šilinės atlydai (1608: Marijos apsireiškimas Šiluvoj) (IX.7)
- Pasaulio Lietuvių B-nės diena – Tautos šventė (1430.IX.8)
- Spaudos balius
- Šventraščio sekmadienis (IX.28)

SPALIS

- Bendra pabaltiečių iškyla – sporto rungtynės

LAPKRITIS

- Mirusiųjų prisiminimas (įvairiose vietovėse)
- Lietuvos kariuomenės diena (1918.IX.18)
- LKB-nės choro koncertas
- Mookoj: vietinių maldos diena už Lietuvą (XI.16)
- BAZARAS lapkričio 22–23 dienomis. Rengia Liet. Kat. Moterų Draugija. Pelnas skiriamas lietuvių senelių šalpos reikalams.

GRUODIS

- Jubiliejinės ateitininkų Mišios (XII.6)
- Bendros (pavyzdinės) Kūčios
- Kalėdų eglutė
- Sveikinimai per laikraštį
- Metinė akademikų vakariene
- Bernelių Mišios
- Šalpos sąjūdis
- Naujųjų Metų sutikimas
- Mookoj: Maldos diena už Lietuvą (XII.7)
- Šv. Juozapo parapijoj: Maldos diena už Lietuvą
- Rio Lietuvių vikariatas: Maldos diena už Lietuvą.

30-TOS DIENOS MIŠIOS

už A.A. MARCELE STANKEVIČIENE
bus atlaikytos šeštadienį, rugpjūčio 9 d., 18 val. ml. Šv. Kazimiero parapijos koplyčioj.
Moókos Maldos Apaštalavimo draugija skaitlingai dalyvauti.

KNYGOS

PETRAS PERKUMAS

Petras Perkumas – tai kilnus Lietuvos lankų berniukas, kuriuo susidomėjo italų, brazilų ir net kiniečių publikos, kurių kalbom išėjo trumpos jo biografijos. Dabar pasirodė ir lietuviškai, įpintas platesnės apimties komemoratyvinį veikalą.

Šv. Kazimiro parapijos lietuvių saleziečių leidinys, spausdintas Romoje. Apie 300 įvairių iliustracijų – fotonuotraukų ir šiaip jau patrauklią savo turiniu knyga, kuria suprojektavo salezietis dailininkas Vincas Aleksandravičius Romoje.

Veikalas dedikuojamas mūsų Ganytojams išėivijoje – J.E. vysk. V. Brizgiui ir J.E. vysk. A. Deksnui.

Knygos įvade, be kun. Pr. Gavėno ir kun. P.Urbaičio, rašo dar kiti trys sanpauliečiai – mokyt. Halina Mošinskienė, p. Kl. Jūra ir inž. A.D. Petraitis.

Pašaukiminėje knygos dalyje ir paminint lietuvių saleziečių veiklos 50-metį pasireiškia dar apie 30 kitų veikalo koautorų.

Knygos priede – daugiau vaizdais, negu žodžiais – priminta asmeninė šv. Kazimiero lietuvių parapija Brazilijoje.

Knygos savikaina – 8 doleriai (arba, Brazilijoje, laisva auka).

Visas, betkoks ir betkaip atėjęs, šios knygos dėka, pelnas, skiriamas dvasinių pašaukimų žadinimui ir ugdymui.

Leidinį galima gauti ML administracijoje.

MIŠIOS

už ELŽBIETĄ ŠAPOLIENE

antroje mirties metinėse bus atlaikytos C.Verde, rugpjūčio 3 d. 16:15 val. N.S. das Dores bažnyčioje. Ta pačia proga prisiminsime KATERINĄ KARVELIENE, mirusią prieš tris mėnesius Š.Amerikoje ir visus Šapolų bei Karvelių šeimos mirusius.

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ ŽINIOS

NAUJAS PROVINCIOLAS

Kun. Ilário Moser

São Paulo saleziečių provincija gavo naują savo viršininką – provinciolą, kurio paskyrimas atėjo iš Romos. Tai kun. Ilario Moser, paskutiniu metu buvęs saleziečių kunigų seminarijos profesorius ir rektorius Lapoje, Instituto Pio XI.

Naujasis provinciolas praėjusią savaitę aplankė ir šv. Kazimiero parapijos saleziečius lietuvius, kuriems jaučia daug simpatijos.

MISIONIERIAUS PAGERBIMAS

Per Žolinę sueina misionieriaus kun. PETRO URBAIČIO kunigystės metinės. Jis buvo įšventintas kunigu Hong – Konge, Kinijoje, 1940 m. rugpiūčio 15 dieną.

Kinijoje praleido, kaip misionierius, 20 metų, ypač pasiūvesdamas kinų jaunimui. Ten jis pergyveno karo žiaurumus, komunistų persekiojimus, kalėjimus ir, galop, buvo išstremtas.

Ypač vietiniai šv. Kazimiero parapijos lankytojai nori šią datą paminėti.

Rugpiūčio 16, šeštadienį, šv. Kazimiero parapijos saleje 18 val. bus bendros Mišios, po kurių seks "churrasco" su įvairia programa.

Lietuviškai publikai ši sukaktis bus taip pat priminta per Šilinę, rugsėjo 7 dieną.

ŠV. ONOS ŠVENTĖ
VILA ZELINOJE

sutelkė nemažai žmonių. Dalyvavo berods 15 Onų. Lankėsi pp. Samsonų šeima, atvykusi net iš Kanados ir atsivežusi taip pat vieną Oną. Kun. Feliksas Jokubauskas laikė Mišias Šventosios garbei, Liet. Kat. Moterų Draugija

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

PRANAS ŠUKYS

kuriam Laikraščio Administracija nuoširdžiai dėkoja
ir
linki sėkmingo bendradarbiavimo su lietuviška spauda.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje

- ALIANÇA -**TĖVŲ DIENA**

RUGPIŪČIO 10 DIENA – SEKMADIENI – 13 VALANDA

R U O Š I A

P I E T U S

Dalyvaukime Tėvų Pagerbtuvėse

Rua Lituânia, 67 - Moóca

TELEF.: 93-5470; 274-5116 92 3309

už nebrangią kainą suruošė labai skanius lietuviškus pietus ir Draugijos Pirmininkė, Ona Koralon, pasveikino ir vardina išvardino visas esančias Onas. Buvo sudaryta net mažytė loterija ir viena premija atiteko kaip tik vienai iš Onų. Nebuvo galima paruošti kokios ypatingesnės programos dėl daugelio išvykusių ar atostogaujančių žmonių, bet dalyviai sudainavo skambių lietuviškų dainų, vadovaujant p. Monikai Stasiulionienei ir prisidedant dainos veteranui, p. Vitui Tijūnėliui.

Kun. S.Šileika

DĖMESIO!

Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras ruošiasi koncertui lapkričio mėnesiui pagal veiklos kalendoriaus planą.

Choro dirigentas maestro Viktoras Tatarūnas kviečia naujus choristus stoti į chorą. Reikia ypač vyrų. Repeticijos būna sekmadieniais 12 val. – tuoj po sumos.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ MISIONIERIUS LIETUVIS

Iš Romos saleziečių centro atėjo žinia, kad liepos 6 dieną Puno mieste Peru valstybėje, nuo širdies priepuolio mirė kun. KAZIMIERAS INKRATA, misionierius salezietis. Buvo gimęs 1904 metais.

Sekmadienį, rugpiūčio 3 dieną, šis lietuvis misionierius bus primintas šv. Kazimiero parapijoje per 8 valandos Mišias.

METINIŲ MIŠIOS

už a.a. Juozą ir Serapiną

MATELIONI

bus atlaikytos rugpiūčio 5 d. sekmadienį, 16:15 val. NS. das Dore's bažnyčioje C Verde

Matelionu seron